Arolygiaeth Gofal Cymru
Care Inspectorate Wales

Adroddiad Arolygu Gofal Plant ar gyfer

Clwb Gwyliau Miri Mawr

Fferm Bryn Mair
Bryn Mair
Llanfair Dyffryn Clwyd
Rhuthun
LL15 2EF

This report is also available in English

Mae'r adroddiad hwn hefyd ar gael yn Saesneg

Dyddiad Cwblhau'r Arolygiad

19/02/2020

Llywodraeth Cymru © Hawlfraint y Goron 2020.
Cewch ddefnyddio ac ailddefnyddio'r wybodaeth sydd yn y cyhoeddiad hwn (ac eithrio'r logos) yn ddi-dâl, mewn unrhyw fformat neu gyfrwng, o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored. Gallwch weld y Drwydded Llywodraeth Agored ar wefan yr Archifau Gwladol, neu gallwch ysgrifennu at The Information Policy Team, The National Archives, Kew, London, TW9 4DU, neu anfon e-bost at: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk
Rhaid i chi atgynhyrchu ein deunydd yn fanwl gywir a pheidio â'i ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol.

Graddau	Yr hyn y mae'r graddau yn ei olygu
Rhagorol	Dyma wasanaethau sy'n ymrwymedig i welliant parhaus ac sydd â llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o ymarfer ac arloesi sy'n arwain y sector. Mae'r gwasanaethau hyn yn darparu gofal a chymorth o ansawdd uchel a gallant ddangos eu bod yn gwneud cyfraniad cadarn tuag at wella llesiant plant.
Da	Dyma wasanaethau sydd â chryfderau a heb unrhyw feysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol. Maent yn rhagori ar y gofynion sylfaenol yn gyson, gan sicrhau canlyniadau cadarnhaol i blant a hybu eu llesiant yn rhagweithiol.
Digonol	Dyma wasanaethau lle mae mwy o gryfderau na meysydd i'w gwella. Maent yn ddiogel ac yn bodloni'r gofynion sylfaenol ond mae angen gwelliannau er mwyn hybu llesiant a gwella canlyniadau i blant.
Gwael	Dyma wasanaethau lle mae mwy o feysydd pwysig i'w gwella na chryfderau ac mae enghreifftiau arwyddocaol o ddiffyg cydymffurfio sy'n effeithio'n negyddol ar lesiant plant. Lle mae gwasanaethau'n wael, byddwn yn cymryd camau gorfodi ac yn cyflwyno hysbysiad diffyg cydymffurfio.

Disgrifiad o'r gwasanaeth

Mae Clwb Gwyliau Miri Mawr wedi'i leoli ym mhentref gwledig Llanfair Dyffryn Clwyd, ar gyrion Rhuthun, ac mae'n cynnig gofal ar ôl ysgol ac yn ystod gwyliau'r ysgol. Mae'r clwb ar ôl ysgol yn gweithredu yn ystod y tymor rhwng 3.00pm a 6.00pm o ddydd Llun i ddydd Gwener, ac mae'n cynnig gwasanaeth casglu plant o ysgolion lleol. Mae'r clwb gwyliau'n gweithredu rhwng 8.00am a 6.00pm yn ystod gwyliau'r ysgol, ac eithrio wythnos yn ystod cyfnod y Nadolig. Mae'r gwasanaeth wedi'i gofrestru i ddarparu gofal i hyd at 21 o blant rhwng pedair a 12 oed. Caiff y gwasanaeth ei redeg o adeilad wrth ymyl Miri Meithrin Llysfasi. Mari Roberts yw'r person cofrestredig a'r person â chyfrifoldeb. Gwasanaeth Cymraeg yw hwn, sy'n darparu'r 'Cynnig Rhagweithiol' ar gyfer y Gymraeg.

Crynodeb

Thema	Gradd
Llesiant	Da
Gofal a Datblygiad	Da
Yr Amgylchedd	Da
Arwain a Rheoli	Da

1. Asesiad cyffredinol

Mae hwn yn wasanaeth lle mae'r plant yn egnïol, yn hapus ac wedi ymlacio. Maent yn mwynhau'r gweithgareddau ac yn mynegi eu hunain yn hyderus. Caiff rhaglen amrywiol o weithgareddau ei chynllunio er budd pob plentyn. Mae ymarferwyr gofalgar a phroffesiynol yn gofalu am y plant ac yn diwallu eu hanghenion. Mae'r amgylchedd yn ddiogel ac yn addas ac mae digon o adnoddau o ansawdd da ar gael dan do ac yn yr awyr agored. Mae'r arweinyddiaeth yn effeithiol gydag ethos o brosesau hunanwerthuso rheolaidd, sy'n cynnwys awgrymiadau'r rhieni ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol. Cefnogir ymarferwyr yn dda ac mae partneriaethau agos â'r rhieni.

2. Gwelliannau

Mae'r plant yn mwynhau amrywiaeth ehangach o weithgareddau gan fod rhagor o gemau wedi cael eu prynu.
Ers yr arolygiad, mae'r llyfrau a'r cwpwrdd llyfrau wedi cael eu tacluso er mwyn sicrhau bod y plant yn gallu eu darllen yn haws.

3. Gofynion ac argymhellion

Gwnaethom ddau argymhelliad mewn perthynas â'r amgylchedd a phartneriaethau yn y gymuned.

1. Llesiant Da

Crynodeb

Mae gan y plant lefel uchel o lesiant am fod ganddynt lais cryf ac am eu bod yn gallu dewis o blith amrywiaeth o weithgareddau. Maent yn hapus, wedi ymlacio ac yn rhyngweithio'n dda â'i gilydd a'r ymarferwyr gan gymryd rhan yn y gweithgareddau diddorol a gynigir. Mae'r plant yn datblygu'n dda ac yn dysgu sgiliau i'w helpu i fod yn annibynnol.

Ein canfyddiadau

Gwrandewir ar y plant a chaiff eu dewisiadau eu parchu. Y plant a oedd yn dewis ble i chwarae, ac roeddent yn cael eu cefnogi a'u harwain gan yr ymarferwyr yn unol â'u dewisiadau. Roeddent yn helpu eu hunain i deganau a gweithgareddau megis chwarae pŵl neu 'connect four'. Siaradodd y plant â ni am eu gweithgareddau a sut roeddent yn hoffi rhoi help llaw. Roedden yn gofyn i'r ymarferwyr am yr hyn roeddent am ei gael. Roedd yr ymarferwyr yn gwrando arnynt ac yn parchu eu dymuniadau.

Roedd y plant yn teimlo'n ddiogel ac yn hapus, ac yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi. Gwnaethant ymdopi'n dda wrth ffarwelio â'u rhieni a setlo'n dda. Cafodd y plant hwyl a sbri wrth cael ymweliad byr er mwyn wneud bocsys adar gydag ymddiriedolaeth natur lleol. Mae cynnig y fath brofiad yn helpu plant i dyfu mewn hyder. Roedd y plant yn barod i archwilio'r byd o'u cwmpas ac yn gyfforddus gyda'r ymarferwyr wrth iddynt chwarae gyda'i gilydd yn neuadd y pentref.

Roedd y plant yn rhyngweithio'n dda â'i gilydd a'r ymarferwyr. Roeddent yn chwarae ochr yn ochr â'i gilydd yn hapus ac yn cydweithredu â'r oedolion a oedd yn gofalu amdanynt, er enghraifft, wrth baentio matiau diodydd. Roeddent yn rhyngweithio'n dda â'i gilydd, ac yn cymryd eu tro wrth greu bocsys adar. Roedd y plant yn dechrau deall anghenion eraill, er enghraifft, pan oedd plentyn yn estyn am glustog er mwyn sicrhau bod oedolyn yn fwy cyfforddus. Roedd y plant yn helpu ei gilydd gyda'u cotiau a'u bocsys bwyd yn ystod eu taith.

Roedd y plant yn ddysgwyr gweithgar a chwilfrydig, ac roeddent yn mwynhau amrywiaeth o weithgareddau. Roeddent yn ymddiddori yn eu chwarae a'u dysgu ac yn llawn cymhelliant, megis chwarae dychmygus a chreu cuddfan. Roedd y plant yn meithrin sgiliau i hybu eu datblygiad a'u hannibyniaeth yn gyffredinol. Roedd y plant yn defnyddio'r toiledau ac yn golchi eu dwylo yn annibynnol. Roeddent yn dysgu sut i wisgo eu hesgidiau glaw a'u cotiau, ac yn bwyta heb unrhyw gymorth yn ystod amser byrbryd ac amser prydau bwyd.

2. Gofal a Datblygiad Da

Crynodeb

Mae'r ymarferwyr yn cadw'r plant yn ddiogel ac yn iach drwy gydymffurfio â pholisïau a gweithdrefnau. Maent yn rheoli'r rhyngweithio'n llwyddiannus gan ddefnyddio strategaethau cadarnhaol. Mae'r ymarferwyr yn ofalgar, yn fagwrus ac yn ymateb i anghenion y plant. Caiff gweithgareddau diddorol eu cynllunio'n ofalus a'u darparu er mwyn hybu dysgu a datblygiad y plant. Mae'r ymarferwyr yn diwallu anghenion unigol y plant am eu bod yn adnabod y plant a'u teuluoedd yn dda.

Ein canfyddiadau

Roedd yr ymarferwyr yn deall ac yn gweithredu polisïau a gweithdrefnau'r gwasanaeth. Roeddent wedi cwblhau hyfforddiant ar ddiogelu ac roedd rhifau ffôn ar gyfer yr asiantaethau perthnasol wrth law. Roedd yr ymarferwyr yn gyfarwydd â'r prosesau diogelu. Roedd gan bob ymarferydd gymwysterau cymorth cyntaf cyfredol ac roedd ffurflenni damweiniau yn dangos bod digwyddiadau yn cael eu trin yn briodol a bod y rhieni'n cael gwybod amdanynt ac yn llofnodi'r cofnodion.

Roedd yr ymarferwyr yn cadw'r arwynebau'n lân rhwng gweithgareddau, ac roeddent yn ymwybodol o'r canllawiau diweddaraf ar gyfer lleihau'r risg o ledaenu heintiau mewn gwasanaethau blynyddoedd cynnar. Rhoddwyd byrbrydau a phrydau iach i'r plant gyda llaeth neu ddŵr i'w yfed. Roedd bwydlen faethlon tair wythnos yn sicrhau bod amrywiaeth dda yn cael ei chynnig. Roedd cyfleoedd chwarae yn yr awyr agored a theithiau i leoedd o ddiddordeb lleol yn cael eu cynllunio fel y gallai'r plant fwynhau manteision awyr iach a chwarae mwy corfforol. Roedd cofnodion ymarferion tân rheolaidd yn dangos tystiolaeth eu bod yn gwybod sut i adael y safle mewn argyfwng.

Roedd yr ymarferwyr yn rheoli rhyngweithio'r plant yn dda, gan helpu'r plant i gydweithredu a dysgu sgiliau cymdeithasol. Roeddent yn fodelau rôl da ac yn ymgysylltu'n hapus â'r plant yn rheolaidd ac yn eu hannog i ddweud "Diolch". Roedd yr ymarferwyr yn defnyddio technegau cadarnhaol yn llwyddiannus ac yn canmol y plant yn aml, er enghraifft, am dacluso'r teganau.
Roedd y plant wedi llunio rhestr o reolau addas a oedd yn eu helpu i gymryd cyfrifoldeb am eu gweithredoedd.

Roedd yr ymarferwyr galluog yn hybu dysgu'r plant drwy ddarparu amgylchedd chwarae cyfoethog ac roeddent yn diwallu anghenion unigol am eu bod yn adnabod y plant yn dda. Er enghraifft, roedd rhestr o blant ag alergeddau'n cael ei defnyddio er mwyn sicrhau bod pob ymarferydd yn gwybod i beidio â rhoi cynhyrchion penodol i'r plant a oedd yn cael eu henwi. Roeddent yn darparu amgylchedd magwrus a gofalgar, ynghyd â gofal ymatebol. Roedd cynllunio ysgrifenedig gyda mewnbwn y plant yn sicrhau eu bod yn cymryd rhan mewn gweithgareddau o ddiddordeb iddynt, gan gynnwys celf a chrefft a choginio.

3. Yr Amgylchedd Da

Crynodeb

Mae'r arweinwyr yn darparu amgylchedd diogel ac mae asesiadau risg ysgrifenedig yn sicrhau bod pob ymarferydd yn gwybod sut i gadw'r plant yn ddiogel. Mae'r lle'n addas, dan do ac yn yr awyr agored, ac mae'r plant yn cael eu goruchwylio'n dda gan ymarferwyr gwybodus. Mae'r arweinwyr hefyd yn darparu amgylchedd sy'n amrywiol, yn ysgogol ac yn addas i'r plant. Mae ansawdd ac amrywiaeth yr adnoddau yn dda ac yn galluogi'r ymarferwyr i hyrwyddo datblygiad y plant.

Ein canfyddiadau

Roedd yr arweinwyr yn sicrhau bod yr amgylchedd yn ddiogel ac roedd yr ymarferwyr yn goruchwylio'r plant yn dda. Roedd mynedfa ddiogel â chlo arni, ac roedd cofnod yn cael ei gadw o'r holl ymwelwyr. Nid oedd unrhyw beryglon yn yr ardaloedd dan do, ac roedd asesiadau risg ysgrifenedig a oedd yn cael eu hadolygu'n rheolaidd. Caiff y rhain eu rhannu â'r ymarferwyr er mwyn sicrhau eu bod yn ymwybodol o risgiau posibl a sut i'w lliniaru. Roedd mesurau diogelwch ar waith megis gorchuddion ar y rheiddiaduron.

Roedd yr arweinwyr yn darparu amgylchedd ysgogol i'r plant sy'n addas ar eu cyfer. Roedd yr amgylchedd yn olau, yn agored ac yn groesawgar i'r plant a'u teuluoedd ac roedd yn cynnwys arddangosfeydd o luniau o'r plant a'u gwaith ar y waliau. Roedd yr ymarferwyr yn cynnal gweithgareddau mewn dwy ystafell i fyny'r grisiau ac mewn un ystafell ar y llawr gwaelod. Roedd pob ardal dan do ac yn yr awyr agored yn cael ei defnyddio'n dda gan yr ymarferwyr gan sicrhau amrywiaeth o amgylcheddau i'r plant eu mwynhau. Roedd y gegin hefyd yn sicrhau bod lle i baratoi bwyd. Dan do, roedd cadeiriau cadarn o faint addas i blant yn cael eu defnyddio yn ogystal â dodrefn ar gyfer y plant hŷn. Roedd toiledau a sinciau ar gael er mwyn galluogi'r plant i'w defnyddio'n annibynnol. Roedd digon o le storio ar gael ar gyfer yr adnoddau dan do ac yn yr awyr agored.

Roedd yr arweinwyr wedi sicrhau y gall y plant fwynhau ystod eang o adnoddau chwarae a dysgu ysgogol o ansawdd da. Roedd yr holl deganau a gemau yn lân, yn gweithio'n dda ac yn cael eu storio ar lefel taldra'r plant. Roedd y cyfarpar a'r dodrefn yn addas ar gyfer oedrannau'r plant dan sylw, megis llechi electronig, gemau bwrdd a blwch o ddolis llai o faint. Roedd yr arweinwyr wedi darparu llyfrau i'r plant helpu eu hunain iddynt. Roedd teganau a llyfrau ar gael i gynrychioli'r gymdeithas ehangach a hyrwyddo cydraddoldeb, ond gellid gwneud mwy i hyrwyddo cynaliadwyedd, megis ailgylchu a chreu modelau o ddeunyddiau ail-law.

4. Arwain a Rheoli Da

Crynodeb

Mae'r arweinwyr yn brofiadol, yn wybodus ac yn anelu at ddarparu gwasanaeth o ansawdd. Mae'r broses hunanwerthuso yn effeithiol a gwneir gwelliannau gan ystyried pawb dan sylw. Mae'r ymarferwyr yn cael eu rheoli'n dda ac mae'r arweinwyr yn sicrhau eu bod yn cael digon o hyfforddiant, cymorth ac adnoddau yn barhaus. Mae partneriaethau â'r rhieni ac eraill yn effeithiol er budd y plant a'u teuluoedd.

Ein canfyddiadau

Mae gan yr arweinwyr, sef y person cofrestredig, a'r ymarferwyr cymwysedig, ymdeimlad o ddiben a disgwyliadau er mwyn hybu gwelliant a chanlyniadau da i'r plant. Er enghraifft, gwelsom fod y gweithlu yn hapus, yn gymwys ac yn broffesiynol, a bod y datganiad o ddiben yn gyfredol. Gwelsom ymarfer cyson ym mhob rhan o'r gwasanaeth ac roedd yr ymarferwyr yn cydweithio'n dda. Mae'r arweinwyr bob amser wedi cydymffurfio ag unrhyw argymhellion yn brydlon ac yn sicrhau bod rhwymedigaethau cyfreithiol yn cael eu cyflawni, fel yswiriant atebolrwydd cyhoeddus.

Mae'r arweinwyr a'r ymarferwyr yn adnabod eu gwasanaeth yn dda, ac yn hybu diwylliant cadarnhaol o hunanwerthuso a gwella parhaus. Mae'r rhieni yn cael holiaduron i'w cwblhau ac mae eu hymatebion yn cael eu hystyried, yn ogystal â nodi sylwadau ar lafar. Mae'r adroddiad am ansawdd y gofal yn gynhwysfawr ac yn cynnwys cynlluniau ar gyfer gwella, megis dirprwy mwy o gyfrifoldebau i'r uwch-ymarferwr.

Roedd yr ymarferwyr yn gymwysedig iawn ac roedd ganddynt wybodaeth dda am y plant a oedd yn eu galluogi i ddiwallu eu hanghenion yn brydlon, ac roeddent yn gofalu am y plant yn dyner ac yn garedig. Roedd hyfforddiant gorfodol, megis hyfforddiant mewn cymorth cyntaf a diogelu, wedi cael ei gwblhau, yn ogsytal â chyrsiau ychwanegol, a oedd yn helpu i reoli ymddygiad.

Roedd y cydberthnasau â'r rhieni yn gadarn. Roeddent yn siarad â'r ymarferwyr bob dydd ac yn cael holiaduron. Roedd digwyddiadau cymdeithasol hefyd yn cael eu trefnu er mwyn i'r rhieni dod i adnabod yr ymarferwyr. Roedd llawer o asiantaethau allanol yn cael eu defnyddio i fanteisio ar gyngor a chyrsiau. Roedd teithiau difyr yn gwella mwynhad a phrofiadau dysgu'r plant, megis mynd i ddigwyddiadau a drefnwyd yn neuadd y pentref a'r parc lleol. Gellid meithrin cydberthnasau o fewn y gymuned ymhellach drwy gael rhagor o ymwelwyr i'r gwasanaeth.

5. Gwelliannau sydd eu hangen ac a argymhellir yn dilyn yr arolygiad hwn

5.1 Meysydd o ddiffyg cydymffurfio a nodwyd mewn arolygiadau blaenorol

Dim

5.2 Argymhellion ar gyfer gwella

Gwnaethom ddau argymhelliad:

- datblygu'r cysylltiadau yn y gymuned er mwyn cynnwys ymwelwyr a fydd yn gwella gwybodaeth y plant am eu hardal leol;
- helpu'r plant i ddeall cynaliadwyedd ac ailgylchi drwy greu modelau o ddeunyddiau ail-law.

6. Sut y gwnaethom gynnal yr arolygiad hwn

Roedd hwn yn arolygiad dirybudd llawn a gynhaliwyd fel rhan o'n rhaglen arferol o arolygiadau. Ymwelodd un arolygydd â'r gwasanaeth ar 19 Chwefror 2020 rhwng 9.30am a 14.40pm.

Gwnaethom y canlynol:

- archwilio sampl o ddogfennau a pholisïau;
- arsylwi ar arferion a chwblhau arsylwadau er mwyn cael tystiolaeth o'r plant yn ymgysylltu a'r gofal a ddarperir gan yr ymarferwyr;
- siarad â'r plant ac un ymarferydd;
- archwilio'r ardaloedd a ddefnyddir;
- cyflwyno ein canfyddiadau i'r person cofrestredig.

Ceir rhagor o wybodaeth am yr hyn rydym yn ei wneud ar ein gwefan:
www.arolygiaethgofal.cymru

7. Ynglŷn â'r gwasanaeth

Y math o ofal a ddarperir	**Gofal Dydd Plant** **Gofal y Tu Allan i'r Ysgol**
Person Cofrestredig	**Mari Roberts**
Uchafswm y lleoedd a gofrestrwyd	**21**
Ystod oedran y plant	**4 – 12 oed**
Oriau agor	**Clwb gwyliau 7.30am – 6.00pm** **Clwb ar ôl ysgol 3.30pm – 6.00pm**
Iaith weithredol y gwasanaeth	**Y ddwy iaith – Cymraeg a Saesneg**
Dyddiad arolygiad blaenorol Arolygiaeth Gofal Cymru	**20 Chwefror 2017**
Dyddiad yr ymweliad arolygu hwn	**19 Chwefror 2020**
A yw hwn yn wasanaeth Dechrau'n Deg?	**Nac ydy**
A yw'r gwasanaeth yn darparu addysg blynyddoedd cynnar ar gyfer plant tair a phedair oed?	**Nac ydy**
A yw'r gwasanaeth hwn yn darparu'r Cynnig Rhagweithiol ar gyfer y Gymraeg?	**Ydy** Mae'r gwasanaeth hwn yn darparu'r 'Cynnig Rhagweithiol' ar gyfer y Gymraeg. Mae'n darparu gwasanaeth sy'n rhagweld, yn nodi ac yn diwallu anghenion y Gymraeg ac anghenion diwylliannol pobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth, neu a all ei ddefnyddio.
Gwybodaeth Ychwanegol:	

Dyddiad Cyhoeddi 29/07/2020

Nid oedd gan unrhyw gofnodion diffyg cydymffurfio statws Agored.